

PROTOKOLL

2017-06-12

BEREDNINGS- OCH DAGVATTENGRUPPEN FÖR
HÖJE Å VATTENRÅD

Berednings- och dagvattengruppen för Höje å vattenråd

Tid & datum: kl 08:30-11:30, måndagen den 13 juni 2017

Plats: Gnejsen, Kommunhuset Kristallen, Lund

Bilagor: 3.1: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
4.3: Dämmande sektioner i Höje å som möjlig metod för att styra översvämningar till utvalda områden
5.1: Länsstyrelsen svar på vattenrådets skrivelse om blytak
7.3: KIMO - Handlingsplan mot utsläpp av mikrokräp från kommunala anläggningar och verksamheter

Bilagor finns att hämta på denna länk: <https://box.lund.se/d/5a11ebd264/>

Närvarande: Helena Björn	Lomma kommun
Cecilia Backe	Lunds kommun
Jenny Ahlqvist	Svedala kommun
Urban Linse	Lomma kommun
Peter Norlander	Staffanstorps kommun
Susanne Johansson	VA SYD
Karl Magnus Adielsson	Lunds kommun
Johan Krook	Ekologgruppen
Rebecka Nilsson	Ekologgruppen
Jonas Johansson	Höje å vattenråd
David Szakal	Höje å vattenråd (praktikant)

Ärenden:

1. Protokoll från föregående möte 2017-04-03

Dagordningen

Val av justeringsperson

BG/DG beslutar:

- att lägga protokollet till handlingarna,
- att välja Helena Björn till justeringsperson, samt
- att godkänna dagordningen

2. Anmälningar

Jonas redovisar anmälningar muntligen. Samtliga anmälningar redovisas nedan.

Åtgärdsprogram

- 2017-03-24 Önnestöv 14:6 fosfordamm - Länsstyrelsen startbesked miljöinvestering
- 2017-04-24 Önnestöv 14:6 fosfordamm - Länsstyrelsen beslut om miljöinvesteringsstöd
- 2017-05-17 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Avgift och begäran om komplettering
- 2017-05-24 Borgeby 37:2 - Offertförfrågan rensning m m av meandring Råbydiket-
Länsstyrelsen beslut om avslag
- 2017-05-25 Ladugårdsmarken H59 utfiskning - Offert
- 2017-06-08 Ladugårdsmarken H59 utfiskning - Beställning
- 2017-06-01 Vallkärratorn/Stångby vångar - Protokoll möte med dikningsföretag

Dagvattengruppen

Recipientkontroll

Vattenförvaltning

- 2017-05-04 Vattenmyndigheten - Beslut om årligt bidrag

Arbetsutskottet

- 2017-04-25 Protokoll arbetsutskottet

Övrigt

- 2017-04-18 Staffanstorps kommun - Fullmakt stämooombud Björn Magnusson
- 2017-05-02 Lunds kommun - Val av ledamot till styrelsen - Birger Emanuelsson

Helena undrar om vattenrådet fått den fördjupade översiktsplanen för Öresundsvägen på samråd. Jonas menar att den inte gått till vattenrådet. Karl-Magnus kollar med SBK under mötet och får besked om att den skickats till vattenrådet. Jonas kontrollerar detta. Cecilia informerar om att ett dagvattenmagasin finns inritat i den fördjupade översiktsplanen strax uppströms Rinnebäcksravinen.

BG/DG beslutar:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1 Höje å åtgärdsprogram etapp 1

Bilaga 3.1

Ekologgruppen lämnar lägesrapport för arbetet med etapp 1 av åtgärdsprogrammet.

Vallkärratorn-Stångby vångar

Kompletteringar som Länsstyrelsen begärt in är inskickade. Ansökan om miljöinvesteringsstöd ska skickas in, positivt förhandsbesked om stöd har dock

meddelats sedan tidigare. Ecovillage och Maria Borisson på SBK i Lund behöver informeras om läget.

Ekologgruppen har räknat mycket på de två fördröjningsmagasinen på Stångby vångar för att dämning inte ska ske upp i dikningsföretaget. Fördröjningskapaciteten är nästan 1 000 kbm på Stångby vångar och ca 8 000 kbm i den stora dammen. Mötet med dikningsföretaget gick bra och protokollet från mötet är justerat.

Genarp 9:16

Besked om vattenverksamhet kommer förhoppningsvis under veckan. Markägarkontakterna har varit relativt omfattande. Justering av dammens utformning har gjorts på grund av strandskydd som vid tidigare utformning gick in på detaljplanerat område. Samtliga fastighetsägare inom strandskyddet har informerats. Grävning sker förhoppningsvis till hösten.

Borgeby 37:2

Urgrävning och mindre förstoring av dammen H19 strax norr om motorvägen bredvid lommabanan, bl a ska förbindelsen till halvön tas bort. Förfrågningsunderlag utskickat och miljöinvesteringsstöd beviljat.

Vallkärrabäcken

Möte har hållits med Peter Johnsen, Lunds kommun och Camilla Sveden, VA SYD, har hållits. Diskussionen mynnade ut i förslag om att göra hydrologisk utredning, bl a mäta in bestämmande sektioner, för att avgöra om det finns någon möjlighet att lämna vattendraget till mer fri utveckling och istället låta avbördningskapaciteten var styrande. Kontrollprogram för att behövs för att säkerställa att inga andra intressen påverkas.

Även förslag på vilken mark runt bäcken som berörs och som eventuellt, om markägare är intresserade av att sälja och kommunen av att köpa, tas fram. Byalag och dikningsföretag behöver informeras om arbetet. Ekologgruppen tar till att börja med kontakt med ordföranden i dikningsföretaget.

Lilla Bjällerup

Diskussion har förts med markägarna om stödrätter.

Genarp 2:3

Avvaktar utredningen om markersättning.

Lilla Bjällerup tvåstegsdike

Synpunkter från dikningsföretaget inväntas.

Fiskevård

Arbete påbörjas efter sommaren.

Reparation och underhåll

Ekologgruppen har gjort en större insats och varit ute och tittat på alla dammar som ska inventeras denna etapp. Sammanställning av åtgärdsbehov kommer att göras.

Esarp - gångstråk och bete

Diskussion förs med berörda markägare om att förlänga avtal om bete och gångstråk samt om att upplåta fisket i ån på sträckan. Gångstråket är populärt och skulle kunna lyftas fram mer av Staffanstorps kommun. Peter är kontaktperson för Staffanstorps kommun innan ersättare för Marie-Louise Folkesson har tillträtt.

Ladugårdsmarken - utfiskning

Jonas informerar om utfiskningen av dammen på Ladugårdsmarken som pågår. Sannolikt, som en följd av att dammen ligger på kommunal mark lättillgängligt nära Lund, har någon eller några personer släppt i karp i dammen vilket gör att vattenkvaliteten är dålig. Nu fiskas karp och annan vitfisk ut från dammen vilket förhoppningsvis gör att vattenkvaliteten förbättras. Skyltar som upplyser om att det inte är tillåtet att släppa ut fisk i dammen behöver sättas upp.

Kommunövergripande frågor kopplade till Höje å-rummet

Karl-Magnus framför att Lunds kommun vill förbättra möjligheterna att röra sig längs med ån och i det sammanhanget är det viktigt att Staffanstorps kommun har liknande ambitioner. Peter informerar om Staffanstorps kommuns planer på bostäder i Kyrkheddinge med rekreation längs med ån inplanerat. Pågår även arbete i närheten av Höje å i samband med utveckling av Lund sydväst och Flackarp. Uppdatering av pågående arbete i området efterfrågas från både Lunds och Staffanstorps kommuner vid nästa möte.

Förslag till beslut:

- att fortsätta arbetet enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.2

Markersättning

Beräkningsmodellen för markersättning som godkändes vid senaste mötet godkändes **inte** av styrelsen. Förslaget skickades tillbaka för ytterligare utredning. Invändningar mot förslaget gällde framför allt förslaget på att markersättningen inte i något fall kan överstiga 50 % av markvärdet. Det efterfrågades möjligheter till högre markersättning i vissa fall där miljönyttan är väldigt stor. Bedömningen var att med en högre markersättning skulle man kunna komma åt fler platser där miljönyttan är stor. Det efterfrågades även jämförelser med tidigare ersättningsnivåer. Styrelsen beviljade medel till fortsatt användning av konsult för arbetet. Jonas kommer att träffa Ekologgruppen för diskussioner om slutförande av utredningen utifrån de synpunkter som lämnades från styrelsen. Susanne undrar varför man lyckas anlägga våtmarker i andra delar av Skåne utan att betala ut markersättning. Johan svarar att det stämmer att man lyckats med det men att omfattningen av anläggningarna inte är tillnärmelsevis så stor som i Höje å eller Kävlingeån.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.3

Strandskydd

Länsstyrelsen, Margaretha Svenning och Karin Emanuelsson, har varit och informerat SBK, Miljöförvaltningen och Lantmäteriet i Lund om strandskydd. Grundinställningen är att strandskydd inträder när en ny damm eller våtmark anläggs.

Damm som är del i VA-anläggning, d v s en teknisk anläggning, är dock inte strandskyddad. Sannolikt råder inte heller strandskydd inom verksamhetsområde för VA. Det finns dock fortfarande frågetecken. Beträffande Trafikverkets dammar som ofta ligger utanför verksamhetsområde är grundinställningen att dessa är till för att ta hand om vägdagvatten och därför borde betraktas som en tekniska anläggningar och inte omfattas av strandskydd. Frågan kan då ställas om rening av vägdagvatten betraktas som en teknisk anläggning, vad är då skillnaden mot en anläggning för att rena dräneringsvatten från jordbruksmark?

Länsstyrelsen föreslog vid mötet att det skickas in en ansökan om upphävande av strandskydd för att få frågan om upphävande vid anlagda våtmarker prövad.

Helena meddelar att strandskyddslinjerna för Lomma är osäkra och Länsstyrelsen har meddelat att man inte kommer att tillhandahålla korrekta strandskyddslinjer för Lomma kommun. Det medför att linjerna för strandskydd i VattenAtlas för Lomma kommun inte är helt tillförlitliga.

BG/DG beslutar:

- Kansliet tar till nästa möte fram förslag på möjlig damm/våtmark att ansöka om upphävande av strandskydd för, samt
- att lägga informationen till handlingarna

4. Dagvattengruppen

4.1

Fördröjningsmagasin Lund väster

Johan lämnar lägesrapport för arbetet med fördröjningsmagasin för dagvatten väster om Lund. Projektet har tagit ordentlig fart och är idag ett samarbete mellan vattenrådet, VA SYD och Lunds kommun. Cecilia meddelar att frågan om upplåtelse till marken har varit uppe i Tekniska nämnden i Lunds kommun som enhälligt beslutade om att upplåta marken för fördröjningsmagasin. TN efterfrågar en konsekvensbeskrivning av ett 100 års regn i området efter att magasinet anlagts samt att vi ska undersöka möjlighet och nytta med ett rekreativstråk runt magasinet. Alla var eniga om att ett rekreativstråk i det aktuella området inte skulle vara motiverat med tanke på avstånd till bostäder och väg 108s barriäreffekt. Efter diskussioner med VA SYD är förslaget att vattenrådet tar en kostnad på 1 500 tkr samt projektering av den totala kostnaden på uppskattningsvis ca 4 000 tkr. VA SYD står för resterande del av kostnaden. Helena framför ett behov av en analys av kostnad/nytta med projekt, d v s vilken nytta av projektet som kan tillföras VA-kollektivet i Lund samt vilken nytta vattenrådets intressen har av projektet. Denna analys behöver dokumenteras på ett strukturerat sätt. Jonas bedömning av projektet är att nyttan med rening och fördröjning av dagvatten är stor för

vattenrådet, medan nyttan i dagsläget, utan krav på rening av dagvatten innan det når recipienten, är lägre för VA-kollektivet i Lund.

4.2 **Staffanstorps tätort - förslag på små dagvattenåtgärder**

David redovisar resultatet av sin inventering av Staffanstorps tätort beträffande olika dagvattenlösningar och förslag på möjliga små åtgärder för att fördröja dagvatten. En kort rapport kommer att sammanställas och skickas till Staffanstorps kommun.

4.3 **Översvämningar styrda till specifika områden** **Bilaga 4.3**

Diskussion förs om analyser och slutsatser i den uppdaterade versionen av rapporten: *Dämmande sektioner i Höje å som möjlig metod för att styra översvämningar till utvalda områden*

Ändringar har gjorts i rapporten utifrån de synpunkter som lämnades på förra mötet. Helena vill att rapporten utvecklas ytterligare innan den kan anses vara färdig. En arbetsgrupp med Helena, Jonas och Johan föreslås träffas för att diskutera fortsättningen av arbetet.

Karl-Magnus lyfter även frågan om vikten av att även arbeta med de problem som kan uppkomma vid torka och vikten av att lagra vatten i landskapet inför torrperioder.

4.4 **Övrigt**

Representation från kommunerna i dagvattengruppen.

Representationen i Dagvattengruppen beslutades på det konstituerande styrelsemötet i samband med stämman. Staffanstorps kommun kommer att utse en permanent ersättare för Marie-Louise Folkesson när tjänsten är tillsatt.

Övrigt

Helena informerar om att Lomma kommun har ett förslag på ett projekt på en damm inne i Lomma tätort för att minska risk för översvämningar och rena dagvatten.

Gullåkra mosse

Ekologgruppen har i uppdrag att titta på möjligheterna att öka fördröjningskapaciteten i Gullåkra mosse och informerar om detta på nästa möte.

DG beslutar:

- *att dokumentera nyttofördelning mellan VA-kollektivet och vattenråds intresse i samband med anläggning av dagvattenmagasin Lund väster,*
- *att ordna ett möte om fortsatt arbete med rapporten om styrda översvämningar,*

- att framöver börja arbeta mer med lagrande av vatten inom jordbruket inför torrperioder,
- att i övrigt fortsätta arbetet enligt redovisad planering samt enligt resultat av fördiskussion, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1

Blytak

Bilaga 5.1

Länsstyrelsen har svarat på vattenrådets skrivelse om blytak. Svaret är ett tydligt ställningstagande från Länsstyrelsen som en samlad myndighet. Kulturmiljö, rättsenhet och Miljöavdelningen står bakom svaret. Länsstyrelsen menar att blytak kan tillåtas om vatten som rinner av taken renas så att inte omgivande mark och vatten förorenas.

BG/DG beslutar:

- att skriva till Staffanstorps kommuns miljöförvaltning om att göra egeninitierad tillsyn och ställa krav på rening av vattnet från kyrkans tak i samband med omläggningen av taket på kyrkan i Bjällerup, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1

Övrigt

Öresunds vattenvårdsförbund

Helena informerar om att inga beslut togs på stämman i Öresunds vattenvårdsförbund, t ex togs inget beslut om att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016. En extrastämman kommer hållas efter sommaren.

BG/DG beslut:

- att lägga informationen till handlingarna

7. Administration/övrigt

7.1

Ekonomiadministration

Kommunkontoret i Lunds kommun har infört förändringar i hanteringen av moms. Jonas menar att kansliet inte är experter på momsfrågor och att kommunkontoret i Lund därför behöver informera övriga kommuner om de nya rutinerna.

BG beslutar:

- att uppmana kommunkontoret i Lunds kommun, som förvaltare för vattenrådet, i Lund informera medlemskommunerna om ändringar och nya rutiner, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.2 VattenAtlas

Den största nyheten för tillfället är att delar av den Skånska rekognosceringskartan från 1812-1820 nu finns i VattenAtlas. Helena föreslår att skiktet som visar strandskydd uppdateras med text som tydliggör att gränserna för strandskyddet är ungefärliga. Jonas pratar med Jacob så att detta blir gjort.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.3 Mikroplast

Bilaga 7.3

Helena informerar om KIMOs handlingsplan mot mikroplast som nu är fri att använda för alla. Handlingsplanen ger förslag på åtgärder och listar berörda aktörer inom kommunerna samt är en bra sammanställning av kunskap på området. Jonas informerar om resultat av undersökningar av mikroplast i musslor i Höje å. I ett examensarbete jämförde två studenter mängden mikroplast i musslor som samlats in i ån nedströms Källby reningsverk med musslor som samlats in uppströms Dynnbäcks sammanflöde med Höje å. Alla musslor som undersöktes innehöll mikroplast men de som levte nedströms Källby reningsverk innehöll mer mikroplastpartiklar.

Jonas visar bilder dräneringen från konstgräsplanerna på Staffansvallen i Staffanstorp. Det är raka spåret från planerna ner till dagvattenbrunnarna. Jenny informerar om att Sege å vattenråd har ett projekt om mikroplast från konstgräsplaner och att mer information och resultat kommer redovisas framöver. Susanne informerar om att det kommer att vara flera konferenser under hösten som bl a kommer behandla mikroplast och koppling till dagvatten. Susanne skickar info om konferenserna till Jonas.

BG/DG beslutar:

- att skicka skrivelsen om konstgräsplaner till VA, Miljöförvaltning och Kultur och fritidsförvaltningarna i kommunerna med begäran om svar, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.4 Övrigt

Nytt verktyg från HaV för åtgärder i vatten

BG/DG beslutar:

- att bordlägga till nästa möte

7.5 Sammanträdestider 2017

Styrelsen		
09:00 i Lund (om inte annat anges)		
Stämma		
	2017-09-19	Diamanten
	2017-11-14	Diamanten

Arbetsutskottet		
09:00 i Lund		
	2017-09-05	Antraciten
	2017-10-24	Antraciten
Berednings/dagvattengrupp		
08:30 på tisdagar i Lund		
13:00 på måndagar i Lund		
	2017-08-28	Gnejsen
	2017-10-10	Gnejsen
	2017-12-04	Porfyren 2

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.6

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/DG godkänna publiceringen.

BG/DG beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

**Justerat för
HÖJE Å VATTENRÅD**
av

Cecilia Backe
Ordförande BG

Helena Björn
Ordförande DG

Jonas Johansson
Samordnare